ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

Год выдання другі
№ 20 (78)
СУБОТА 29 МАЯ 1971 года

Цана 2 кап.

НАША БУДУЧЫНЯ

Дзеці — будучае кожнай дзяржавы, кожнай нацыі, гэта надзея чалавецтва. Штогод першага чэрвеня на нашай планеце адзначаецца Міжнародны дзень абароны дзяцей. У гэты дзень савецкія людзі, працоўныя краін сацыялізма, міжнародныя дэмакратычныя арганізацыі падводзяць вынікі зробленага і вызначаюць шляхі далейшага паляпшэння жыцця, здароўя і выхавання падрастаючага пакалення. У гэты дзень прыхільнікі міру ўзнімаюць свой гнеўны голас супраць злачынстваў перад дзяцьмі, якія здзяйсняюцца сіламі вайны і рэакцыі.

Светлы і радасны мір дзяцей. З першых дзён існавання Савецкай улады клопаты аб дзецях сталі адным з прынцыпаў дзяржаўнай палітыкі. У Дырэктывах XXIV з'езда КПСС прадугледжваецца здзейсніць шэраг новых мерапрыемстваў па стварэнню яшчэ больш лепшых умоў для таго, каб нашы дзеці раслі здаровымі і моцнымі, працалюбівымі і адукаванымі, гарачымі патрыётамі і актыўнымі будаўнікамі камуністычнага грамадства.

У сацыялістычных краінах год ад году паляпшаюцца ўмовы для ўсебаковага фізічнага і духоўнага жыцця дзяцей. Для дзетвары пабудаваны школы і дзіцячыя сады, палацы піянераў, тэатры і спартыўныя базы. Павялічваецца і колькасць краін, дзе аб дзецях праяўляецца сапраўдны клопат.

Развіваючыяся краіны, якія дабіліся нацыянальнай незалежнасці, сваім пярвейшым абавязкам лічаць клопат аб юным пакаленні, аб тым, каб яно расло здаровым і пісьменным, здольным адстаяць свабоду і незалежнасць сваёй радзімы. Але далёка не ўсюды клопат аб дзецях з'яўляецца справай усёй дзяржавы. Яшчэ многа дзяцей пазбаўлены дзяцінства.

Імперыялізм — галоўны вораг падрастаючага пакалення. Ён нясе войны, смерць і разбурэнні. Па віне імперыялізму мільёны дзяцей гінуць ад голаду, холаду, галечы, хвароб, непасільнай працы, застаюцца непісьменнымі. Імперыялізм свядома калечыць душу дзяцей, выхоўваючы іх у духу рэваншызму і шавінізму, у духу чалавеканенавісніцтва.

Глыбокае абурэнне і трывогу грамадскасці выклікаюць злачынныя дзеянні амерыканскіх агрэсараў у Паўднёва-Усходняй Азіі і ізраільскай ваеншчыны на Блізкім Усходзе.

Міралюбівыя сілы свету патрабуюць пакласці канец агрэсіі, абараніць дзяцей ад жахаў вайны, пазбавіць іх ад сацыяльнай несправядлівасці, ад голаду і галечы.

КАНДЫДАТ ЗАРЭГІСТРАВАНЫ

У адпаведнасці з Палажэннем аб выбарах у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных Беларускай ССР кандыдатам у дэпутаты Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных акруговай выбарчай камісіяй зарэгістраван:

Белы Уладзімір Аляксеевіч — 1922 года нараджэння, член КПСС, рэктар Гомельскага дзяржаўнага універсітэта, ад прафесарска - выкладчыцкага саставу, адміністрацыйна-тэхнічных работнікаў і студэнтаў Гомельскага дзяржаўнага універсітэта — па Фурманаўскай выбарчай акрузе № 7.

ЗАЎТРА — ДЗЕНЬ ХІМІКА

НАВУКА ЦУД ВЯЛІКІХ

Тысячагоддзямі выкарыстоўваў чалавек матэрыялы, якія дала яму прырода. Хімія, пастаўленая на навуковыя асновы, зменшыла залежнасць чалавека ад прыроды. Хімікі навучыліся ствараць нанава, сінтэзаваць тысячы рэчываў з новымі ўласцівасцямі, якіх не было ў навакольным свеце. Нездарма ж хімію часта называюць навукай цудоўных пераўтварэнняў.

Заснаваючы Акадэмію, Петр І глядзеў далёка ўперад. «Навукі верцяцца ў свеце як кроў у чалавечым целе, — гаварыў ён. — Я спадзяваюся, што яны хутка перасяляцца да нас і зацвердзяць у нас сваё ўладарніцтва... Я адчуваю, што расіяне калі-небудзь прысаромяць самыя адукаваныя народы поспехамі сваімі ў навуках, у працы і велічнасцю цвёрдай і громкай славай».

Ламаносаў першы з расіян паклаў пачатак гэтай славы. «Яшчэ вельмі многа цемрай вялікай пакрыта», — гаварыў у цішыні перапоўненай канферэнц-залы Пецярбургскай Акадэміі Навук акадэмік Міхаіл Васільевіч Ламаносаў. Хвалюючыся, чытаў ён сваё «Слова аб карысці хіміі» — плён геніяльнага розуму, заклаўшага асновы айчыннай хіміі.

З таго часу прайшло два стагоддзі. Хімія стала паўсюднай. Прароцкія словы Міхаіла Васільевіча Ламаносава «Шырока прасціраe хімія рукі свае ў справы чалавечыя» сталі дэвізам навукі і вытворчасці.

Шчодрая прырода. І чалавек тысячагоддзямі выкарыстоўваў яе дары — мінералы, расліны і жывёл, якія забяспечвалі яго неабходнымі матэрыяламі. Але ўласцівасці гэтых матэрыялаў не паддаваліся ўздзеянню чалавека, яны заставаліся нязменнымі. Воўна калхідскіх авечак і сёння нічым не адрозніваецца ад таго «залатога руна», за якім зрабілі свой легендарны паход міфічныя арганаўты. Валокны, лес, камень не перанеслі за тысячагоддзі амаль ніякіх змяненняў, а жыццё ўсё настойлівей патрабавала новых відаў сыравіны, з іншымі ўласцівасцямі і якасцямі. Прырода не магла прадбачыць, якія рэчывы спатрэбяцца чалавеку ў XX, а якія ў XXV стагоддзях.

Мы жывём у эпоху навукова-тэхнічнай рэвалюцыі, калі развіццё навукі і тэхнікі набыла нябачаныя тэмпы. Тым, хто стварае новыя паветраныя караблі, аўтамабілі і атамныя ўстаноўкі, патрэбны рэчывы, трывалыя, як сталь, і ў той жа час празрыстыя, як шкло, пругкія, як гума, вечныя, як граніт.

Хімія ўзяла на сябе вялікую задачу. Яна сінтэзуе тысячы рэчываў з новымі ўласцівасцямі, якіх не было ў навакольнай прыродзе. Моцным рычагом развіцця энергетыкі, машынабудавання, будаўніцтва, агратэхнікі стала хімічная навука. Яе поспехі ў спалучэнні з дасягненнямі фізікі дапамаглі стварыць новыя галіны прамысловасці — радыёэлектроніку, атамную тэхніку, парашковую металургію, паўправаднікі, звышцвёрдыя і жаратрывалыя сплавы, ракетабудаванне, дапамаглі пакарыць космас.

— Прагрэс навукі і тэхнікі, — гаварыў на XXIV з'ездзе КПСС Генеральны сакратар Камуністычнай партыі Савецкага Саюза Л. І. Брэжнеў, — гэта галоўны рычаг стварэння матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма. Савецкі ўрад надае вялікае значэнне развіццю хімічнай навукі і прамысловасці, як аднаму з важнейшых фактараў тэхнічнага прагрэсу.

Сёлета наша краіна ў шосты раз адзначае Дзень хіміка. Устанаўленне гэтага свята сведчыць аб высокай адзнацы Камуністычнай партыяй і савецкім урадам самаадданай працы шматмільённага атраду работнікаў хімічнай навукі і прамысловасці, дзякуючы якому створана магутная хімічная індустрыя нашай Радзімы. У СССР існуюць буйныя навукова-даследчыя цэнтры, гіганты хімічнай прамысловасці ў Сібіры, Башкірыі і Татарыі, на Украіне і Урале, у Сярэдняй Азіі і ў Беларусі. Па аб'ёму выпуску асноўнай хімічнай прадукцыі наша краіна пакінула ззаду такія высокаразвітыя капіталістычныя краіны, як Англія, Францыя, ФРГ, Італія, і выйшла на другое месца ў свеце.

Шпаркімі тэмпамі развіваецца хімічная індустрыя Савецкай Беларусі, якая пачала развівацца толькі пасля Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. У нашай рэспубліцы дзейнічаюць такія волаты хіміі, як Гродзенскі азотна-тукавы камбінат, Магілёўскі камбінат сінтэтычных валокнаў, Гомельскі хімічны завод і Салігорскія калійныя камбінаты. А колькі яшчэ гігантаў хімічнай прамысловасці будуецца на беларускай зямлі!

Шпаркімі тэмпамі развіваецца хімія. У яе цудоўнае сёння, шырокая і перспектыўная будучыня.

А. МАЛАХАВА,
дацэнт, в. а. загадчыка кафедры хіміі.

У лабараторыі фізічнай і калоіднай хіміі. Доследы праводзіць студэнтка 2 курса бёлага-глебавага факультэта Валянціна Рыжанкова.

Адзін з старэйшых выкладчыкаў ГДУ, дацэнт Аляксандр Іванавіч Браталюбаў прымае экзамен па хіміі.

ДОБРЫ ПАЧАТАК

ЗНОЎ ПРЫЙШЛА экзаменацыйная сесія. Яна ўжо шостая ў студэнцкім жыцці нашага курса. Сесія аб'ектыўна падводзіць вынікі напружанай працы за мінулы семестр.

Першы экзамен. Здаём навуковы атэізм. Рыхтаваліся да яго сур'ёзна. У нас ужо даўно стала правілам, што перад кожным выпрабаваннем збіраемся разам, абмяркоўваем кожнае пытанне праграмы, тлумачым адзін другому незразумелае. Так было і на гэты раз. Таму і не дзіўна, што дружная работа дае добры плён. Многія адказы вызначаліся глыбінёй і дакладнасцю. Аб гэтым сведчаць і вынікі: 8 чалавек атрымалі выдатныя адзнакі, у астатніх — добрыя.

Хочацца некалькі цёплых слоў сказаць і ў адрас выкладчыка Я. В. Яршова-Мазурава. Ён стварыў на экзамене дзелавую спакойную абстаноўку, што ў многім садзейнічала добрым адказам.

Пачатак зроблены добры. Сесія стартавала. Мне ж хочацца пажадаць сябрам: ні пуху, ні пер'я.

Я. ЛЯЛЬКОВА,
студэнтка 3 курса біёлага-глебавага факультэта.

НАПЯРЭДАДНІ

Сесія — гарачая пара для студэнтаў, гэта вынікі работы за семестр. Гэтая сур'ёзная праверка ўжо пачалася ў студэнтаў 1—3 курсаў біёлага-глебавага факультэта.

Першакурснікі здалі залікі па фізіцы і замежнай мове. Добра прайшлі яны ў трэцяй групе. Трэба сказаць, што і астатнія юнакі і дзяўчаты здаюць не горш.

У нашых студэнтаў трэцяга курса залікі — пройдзены этап. Яны пачалі экзаменацыйную сесію. Паспяхова здадзены навуковы атэізм. Уперадзе — складаны і адказны экзамен— замежная мова, якую трэцякурснікі будуць здаваць за ўвесь праграмны матэрыял. Не менш адказная і спецыялізацыя. Гэта ж асноўная дысцыпліна, па якой студэнты выконваюць курсавыя, потым і дыпломныя работы. І кожнаму хочацца паказаць глыбокія і трывалыя веды.

На другім курсе пакуль што ціха. Толькі некалькі чалавек здалі залік па замежнай мове. А ў гэтай групе ў студэнтаў яшчэ адно цяжкае выпрабаванне — фізічная і калоідная хімія. Асабліва мне хочацца сказаць аб студэнтах Хілько і Фрэйдзіну. Ім неабходна змяніць свае адносіны да вучобы.

Асабліва хвалююцца нашы пяцікурснікі-выпускнікі. Яны праслухалі агляданыя лекцыі. Для іх праведзены кансультацыі. І вось 26 мая будучыя спецыялісты прыступілі да здачы дзяржаўных экзаменаў. Шчаслівага ім шляху!

І. АРАБІНА,
намеснік дэкана біёлага-глебавага факультэта.

НА ЭКАНАМІЧНЫМ

У канцы першай дэкады чэрвеня пачынаецца экзаменацыйная сесія ў студэнтаў эканамічнага факультэта. І цяпер хочацца расказаць, як мы сустракаем гэты адказны перыяд у сваім жыцці. Другакурснікі, якія спецыялізуюцца па эканоміцы працы, будуць здаваць пяць прадметаў. Гэта не мала. Але ж мы здавалі і больш розных па свайму характару дысцыплін. Такіх, як фізіялогія працы, матэматычнае праграміраванне і іншых. Відаць, акрамя эканамістаў, ніхто з імі не сустракаецца.

Многія нашы рабяты добра зарэкамендавалі сябе на працягу семестра. Гэта В. Трухаў, Н. Панчанка, Н. Якаўлева, першакурнікі А. Сасноў і Г. Каплан. Яны важакі сваіх груп і поспехі ў вучобе імкнуцца замацаваць.

Нядрэнна абстаяць справы і ў студэнтаў, якія авалодваюць спецыяльнасцю інжынера механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі. Сярод другакурснікаў вызначаюцца выдатнікі вучобы Т. Іванова і Л. Власава. У першакурснікаў — Л. Кайдала і Н. Куранчаніна.

Пытанні падрыхтоўкі да летняй экзаменацыйнай сесіі разглядаліся на партыйным сходзе. Дэкан факультэта дацэнт І. П. Трацэўскі падрабязна прааналізаваў стан вучэбнай работы ў бягучым семестры, падрабязна спыніўся і на недахопах. У прыватнасці было адзначана, што студэнты В. Жукаў, Н. Ягоранкава, Г. Лагвінец, Я. Шынгірэй і некаторыя іншыя павінны перагледзець свае адносіны да вучобы, больш сур'ёзна падрыхтавацца да экзаменаў. Праз пяць тыдняў эканамічны факультэт Гомельскага універсітэта падрасце яшчэ на адзін год. У нашу сям'ю ўвальюцца першакурснікі.

Мы будзем імкнуцца здаць сесію на добра і выдатна, не толькі замацаваць свае поспехі ў вучобе, але і павялічыць іх.

А. ЛЯШЧЫСКІ,
студэнт 2 курса эканамічнага факультэта.

БЕССМЯРОТНАСЦЬ

ДА 100-ГОДДЗЯ НАПІСАННЯ «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛА»

У гэтыя дні сусветная грамадскасць адзначае стагоддзе з дня стварэння «Інтэрнацыянала». Ён з'явіўся вяршыняй рэвалюцыйнай паэзіі, гімнам рэвалюцыйнага пралетарыяту.

«Інтэрнацыянал» напісан паэтам-камунарам Эжэнам Пацье ў чэрвені 1871 года. І адразу ж атрымаў усеагульнае прызнанне. «Камуна падаўлена... а «Інтэрнацыянал» Пацье разнёс яе ідэі па ўсяму свету, і яна жывая цяпер больш, чым калі-небудзь...» — пісаў У. І. Ленін.

Гэты твор быў невыпадковым у творчасці паэта. Усё папярэдняе жыццё Э. Пацье падводзіла яго да вяршыні ідэйнасці. Пачаўшы свой творчы шлях з абстрактных вершаў, Пацье прыйшоў да рэвалюцыйна-дэмакратычнай паэзіі. У лютым 1848 года паэт — сярод рабочых і дэмакратаў, узняўшых чырвоны сцяг над барыкадамі. На яго вачах праходзіла расправа з народам, які патрабаваў свае правы. Вось тады, у чэрвені 1848 года, і нарадзілася ў сэрцы Эжэна Пацье пачуццё непрымірымасці ў барацьбе з ворагамі рабочага класа, і ён заклікае:

Идемте строить баррикаду.
Что ж делать? Жизнь
тоскливую — к стене!

Напярэдадні франка-прускай вайны подпіс Пацье стаяў пад маніфестам французскіх сацыялістаў, які быў накіраваны супроць вайны. Паэт прымаў актыўны ўдзел у абароне Парыжа ад нямецкіх войск. Пазней ён быў выбран дэлегатам Цэнтральнага Камітэта нацыянальнай гвардыі, удзельнічаў у рэвалюцыі 18 сакавіка 1871 года, быў абраны членам Камуны, выконваў многія грамадскія абавязкі. Калі версальцы ўварваліся ў Парыж, Эжэн Пацье змагаўся на барыкадах разам з іншымі героямі Камуны. А потым, хаваючыся ў сяброў ад ворагаў, ён піша «Інтэрнацыянал», прысвяціўшы яго вядомаму члену Камуны сацыялісту Гюставу Лефрансэ.

Поўны французскі тэкст «Інтэрнацыянала» складаўся з шасці строф і рэфрэна. У распаўсюджаным рускім тэксце «Інтэрнацыянала» адсутнічаюць III, IV і V строфы. Працоўныя некаторых краін (у прыватнасці, Францыі) пяюць яго цалкам.

Першая страфа, як і наступныя за ёй напісана ў апавядальнай, патрабавальнай форме і гучыць як загад па арміі прыгнечаных, як апошняя прамова перад уходам на бой, прамова, у якой коратка і ясна сказана аб баявой задачы.

Эжэн Пацье-марксіст. І II страфа яго песні, як і ўся песня цалкам, сведчыць аб тым, што марксізм глыбока пранік у свядомасць мас.

У III і IV страфах поўнага тэксту, які ідзе пасля радка «Пока железо горячо», Э. Пацье падкрэслівае, што пралетарыят разумее цяпер, што ўсе матэрыяльныя каштоўнасці ствараліся яго працай і належаць толькі яму:

Презренны вы в своем
богатстве,
Угля и стали короли!
Вы ваши троны, тунеядцы,
На наших спинах возвели.
Заводы, фабрики, палаты —
все нашим создано трудом.
Пора! Мы требуем возврата
Того, что взято грабежом.

Паэт ганьбіць войны, якія патрэбны тыранам, і сцвярджае, што грабіцельскую вайну можна ператварыць у барацьбу з прыгнятальнікамі:

Убийцы, в вас тогда
направим
Мы жерла пушек боевых!

Эжэн Пацье сцвярджае права пралетарыята валодаць зямлёй і ўсімі яе багаццямі. У канцы гімна ён аптымістычна заяўляе:

...если гром великий грянет
Над сворой псов и палачей,
Для нас все так же солнце
станет
Сиять огнем своих лучей.

Музыку да «Інтэрнацыянала» напісаў бельгійскі рабочы — кампазітар П'ер Дэгейтэр. Упершыню яго выканаў хор на свяце друкароў. А ў хуткім часе велічная мелодыя пачала сваё пераможнае шэсце па планеце.

На рускую мову «Інтэрнацыянал» быў упершыню перакладзен у 1902 годзе актыўным дзеячом рэвалюцыйнага руху, членам РСДРП А. Я. Коцам. (перакладзены I, II і VI строфы). Пасля Вялікага Кастрычніка было зроблена некалькі новых перакладаў на рускую мову і мовы народаў СССР. Двойчы «Інтэрнацыянал» перакладаўся на беларускую мову: у 1921 годзе — Янкам Купалай, і ў 1935 годзе — А. Александровічам.

Творчасць Пацье, «салдата і паэта рэвалюцыі», заслужыла высокую ацэнку У. І. Леніна: «Пацье памёр у галечы. Але ён пакінуў пасля сябе сапраўды нерукатворны помнік. Ён быў адным з самых вялікіх прапагандыстаў пры дапамозе песні. Калі ён ствараў сваю першую песню, лік сацыялістаў-рабочых вымяраўся, самае большае дзесяткамі. Гістарычную песню Эжэна Пацье ведаюць цяпер дзесяткі мільёнаў пралетарыяў...»

Прайшло сто год. Твор французскага камунара стаў бессмяротным.

В. ГРОМАВА,
выкладчык кафедры рускай літаратуры.

Заканчваецца прыём дакументаў на аддзяленне завочнага навучання. Сёлета на ім будуць навучацца 425 першакурснікаў. На здымку: работнік прыёмнай камісіі Б. М. Азімава (злева) афармляе дакументы абітурыентаў.

У дапамогу студэнтам-філолагам

І ДАСЦІПНА, І НАВУКОВА

Кніжка «Займальны матэрыял па беларускай мове», якая выйшла ў выдавецтве «Народная асвета», прысвечана пытанням мовазнаўства. Аўтар яе В. І. Паўлоўская, супрацоўніца Гомельскага абласнога інстытута ўдасканальвання настаўнікаў.

Кніжка В. Паўлоўскай — твор навукова-папулярнага характару. Адрасавана яна тым, хто любіць родную мову, хто хоча больш даведацца пра матчынае слова. Аднак перш за ўсё — гэта добры дапаможнік для настаўнікаў беларускай мовы, бо праца В. Паўлоўскай галоўным чынам адпавядае праграме школьнага курсу па мове. У ёй сабраны багаты і займальны матэрыял, які можна скарыстоўваць не толькі на ўроках беларускай мовы пры замацаванні ці паўтарэнні адпаведнай тэмы, не толькі на занятках гурткоў і факультатаў, але і для пазакласнай работы наогул. Зборнік дапаможа падрыхтаваць цікавы вечар пра родную мову, правесці разнастайныя гульні па мове ў групе падоўжанага дня, або ў піянерскім лагеры.

Галоўная мэта кнігі — выклікаць цікавасць у вучняў да прадмета, пашырыць іх пазнанні ў галіне навукі аб мове-мовазнаўстве. Самае каштоўнае ў «Займальным матэрыяле па беларускай мове» — пастаяннае імкненне аўтара паказаць нязлічанае багацце роднай мовы, даць магчымасць школьнікам па-новаму «зірнуць» на вялікую краіну слоў. І прыемна, што пра складаныя пытанні мовы ... кніжцы пішацца проста і зразумела, з улікам сучасных дасягненняў беларускага мовазнаўства і педагагічнай думкі. У гэтых адносінах асабліва ўдалы раздзел «Фанетыка». У прыватнасці, арыгінальна і захапляюча расказваецца пра так званыя **дружныя галосныя і дружныя зычныя, пра фільмы-імёны і пажаданыя памылкі.** З цеплынёю і нават з лірызмам вядзецца размова пра сінонімы і антонімы, амонімы і амафоны, амаформы і амографы...

У кнізе жыва, у даходлівай форме расказваецца пра склад слова. Лёгка запамінаюцца многія цікавыя гісторыі і гульні, галаваломкі і жарты з «жыцця» розных часцін мовы: назоўніка (Доктарша ці ўрачыха?», «Прафесіі і пасады», «Букеты»), прыметніка («Забаронены прыметнік», «Чые гэта прыметы?»), дзеяслова («Чым падмазваюць пяткі?», «Гну» — што гэта такое?»)... Прычым аўтар па-мастацку, як удумлівы педагог прымушае мысліць дзяцей, самастойна падыходзіць да вываду. В. Паўлоўская на кожную тэму, на кожнае правіла па мове ўмее даць сціплы, але трапны і навукова-абгрунтаваны прыклад (так, пра «гульню ў схованкі» галосных і зычных «пень—пня», «жаласць — жаласны», інакш кажучы, пра беглыя галосныя і зычныя).

Знамянальна і тое, што, знаёмячы школьнікаў з граматыкай, аўтар паказвае сувязь гэтай галіны навукі з літаратурай, мастацтвам, геаграфіяй, заалогіяй («Анаграмы», «Лагагрыфы», «Задача Геаграфіі», «Гарады і рэкі» з раздзела «Фанетыка»)...

Радуе і тое, што ў кніжцы В. Паўлоўскай вельмі многа жарту і гумару, весялосці і забаўнасці. І гэта не выпадкова. Яшчэ М. Горкі пісаў, што «именно на игре слов ребёнок учится тонкостям родного языка, усваивает музыку его и то, что филологи называют «духом языка». Словы-гульні, якія шырока выкарыстоўвае В. Паўлоўская, дазваляюць займальна знаёміць хлопчыкаў і дзяўчынак з «сакрэтамі» мовазнаўства. Менавіта праз цікавыя загадкі і гісторыі-гулькі, праз арыгінальныя віктарыны і рэбусы падаюцца дзецям розных узростаў (а таму ў зборніку матэрыялы як рознай ступені цяжкасці, так і розных відаў і форм) складаныя пытанні па беларускай мове.

На жаль, прыходзіцца толькі пашкадаваць, што ў кніжцы чамусьці не асвятляюцца такія важныя тэмы мовазнаўства, як фразеалогія і сінтаксіс. Нічога не гаворыцца (а калі дзе-нідзе сказана, дык між іншым) і пра тое, як утвараюцца словы, пра дыялектызмы і прафесіяналізмы, архаізмы і неалагізмы, пра гісторыю асобных слоў. Нядрэнна было б пачуць і пра паходжанне і гісторыю беларускай мовы. Вядома, усё гэта непраграмны матэрыял, аднак праца В. Паўлоўскай не падручнік, а **дапаможнік,** які будзе шырока выкарыстаны настаўнікам і на ўроку, і ў пазакласнай рабоце. Хочацца спадзявацца, што ў новым выданні гэтай цудоўнай кніжкі, якая, безумоўна, адыграе вялікую ролю ў пашырэнні ведаў школьнікаў па роднай мове, будуць улічаны і гэтыя заўвагі. А пакуль што застаецца пажадаць кнізе шчаслівага шляху да студэнтаў-філолагаў, будучых настаўнікаў; да ўсіх, каму дорага беларускае слова.

Р. ЛІТВІНАЎ,
аспірант.

У сетцы палітычнай вучобы

ВЫВУЧАЛІ СУЧАСНЫЯ ПРАБЛЕМЫ

У сёлетнім навучальным годзе на біёлага-глебавым і геалагічным факультэтах працаваў філасофскі семінар прафесарска-выкладчыцкага саставу. Яго заняткі праходзілі рэгулярна. На семінарах былі разгледжаны і заслуханы даклады па многіх пытаннях сучасных праблем развіцця фізікі, хіміі, біялогіі і іншых дысцыплін.

Слухачы семінару падрабязна і глыбока вывучалі матэрыялы XXIV з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза. Па гэтых пытаннях прайшлі два пасяджэнні. На першым разглядаўся Справаздачны даклад ЦК КПСС XXIV з'езду і Дырэктывы па IX пяцігадоваму плану развіцця народнай гаспадаркі СССР. На другім пасяджэнні былі зроблены грунтоўныя паведамленні па праблемах развіцця прыродазнаўчых навук у святле рашэнняў XXIV з'езда КПСС.

Неабходна адзначыць, што работа семінару праходзіла ў дзелавой абстаноўцы. Дакладчыкі старанна рыхтаваліся да выступленняў і рабілі цікавыя і грунтоўныя паведамленні. Актыўна ўдзельнічалі ў пасяджэннях семінару прафесары П. В. Палятаеў, В. Г. Герасімаў, А. Р. Кінзікееў, дацэнты А. Р. Шабалін, В. П. Харахонаў і асістэнт В. А. Хількевіч. Яны выступалі з дапаўненнямі і абагульненнямі, рабілі свае заўвагі па дакладах выступаючых. Усё гэта садзейнічала змястоўнай і цікавай рабоце семінару.

Хочацца назваць некалькі найбольш цікавых тэм, якія былі вывучаны. Слухачы праслухалі даклады «Фрыдрых Энгельс і развіццё хіміі», «Уладзімір Ільіч Ленін і рэвалюцыя ў прыродазнаўстве», «Генетыка чалавека, яе філасофскія і сацыяльна-этычныя праблемы», «Метадалагічныя пытанні мадэліравання нейронных структур» і іншыя. Усе паведамленні былі грунтоўна аргументаваны, зроблены на высокім навуковым узроўні.

Аднак не ўсё добра было ў рабоце філасофскага семінару. Некаторыя слухачы прапускалі заняткі.

Работа філасофскага семінару прафесарска-выкладчыцкага саставу біёлага-глебавага і геалагічнага факультэтаў закончылася падагульняючымі заняткамі. На іх слухачы выказалі свае заўвагі і пажаданні. У прыватнасці, яны адзначылі, што неабходна, каб у рабоце семінару ўдзельнічаў супрацоўнік кафедры філасофіі. Гэта будзе садзейнічаць больш навуковаму ўзроўню абмяркоўваемых дакладаў.

А. БАРАВІКОВА,
асістэнт кафедры фізіялогіі раслін.

Летняя экзаменацыйная сесія пачалася. Ціха ў аўдыторыях. Да адказаў рыхтуюцца біёлагі і гісторыкі, геолагі і матэматыкі.

На гэтых здымках адлюстраваны толькі два моманты з гэтай адказнай пары ў студэнцкім жыцці. Злева — залік па гісторыі БССР здаюць студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта.

На экзамене па гістарычным матэрыялізме адказвае студэнт 2 курса факультэта фізічнага выхавання В. Баркоў. І на гэты раз у яго заліковай кніжцы запісана выдатная адзнака.

На механіка-матэматычным факультэце

ПЕРШЫЯ ВЫНІКІ

Заканчваюцца заняткі чарговага навучальнага семестра. Наступіла пара залікаў і падрыхтоўкі да экзаменаў. На механіка-матэматычным факультэце летняя экзаменацыйная сесія больш складаная, чым зімовая. У гэту сесію студэнты здаюць большую колькасць экзаменаў, павялічваецца аб'ём матэрыялу, які выносіцца на экзамен.

Улічваючы складанасць летняй экзаменацыйнай сесіі, дэканат у сваёй рабоце многа ўвагі ўдзяляе арганізацыі сістэматычнай самастойнай працы студэнтаў на працягу ўсяго семестру. У самым пачатку семестра быў складзены і зацверджаны вучоным саветам факультэта і рэктаратам графік выканання бягучых работ студэнтамі. На вучоным савеце факультэта ў лютым абмеркаваны вынікі вучэбна-метадычнай работы факультэта ў першым семестры і вызначаны задачы на другі. Вынікі зімовай экзаменацыйнай сесіі абмяркоўваліся таксама на курсавых камсамольскіх сходах і на сходах груп. Сур'ёзную дапамогу ў арганізацыі сістэматычнай працы аказвалі студэнтам куратары груп В. П. Стаўроў, Н. К. Глыбін і іншыя.

На пасяджэнні камсамольска-прафсаюзнага актыву студэнтаў факультэта сумесна з куратарамі груп, якое адбылося ў канцы красавіка, абмяркоўвалася пытанне аб ходзе падрыхтоўкі да экзаменацыйнай сесіі.

29 красавіка вучоны савет факультэта абмяркоўваў пытанне аб падрыхтоўцы да экзаменацыйнай сесіі на стацыянары і на аддзяленні завочнага навучання. Актыўны ўдзел у рабоце савета прынялі Л. Я. Палякоў, Ф. І. Шмідаў, А. А. Юшчанка, Г. А. Фрыдман, В. Ф. Філіпцоў і іншыя. Выступаючыя адзначалі, што ў перыяд падрыхтоўкі да экзаменаў трэба павялічыць колькасць гадзін на кансультацыі. Асабліва падкрэслівалася, што неабходна сур'ёзна палепшыць работу па падрыхтоўцы студэнтаў-завочнікаў, рыхтаваць для іх вучэбна-метадычныя дапаможнікі.

Многа зроблена на факультэце па падрыхтоўцы да сесіі. І ёсць ужо першыя вынікі. Паспяхова здалі залікі па гісторыі КПСС студэнты першага курса.

Даволі паспяхова прайшла абарона курсавых работ на 4 курсе. Многія работы, якія прадстаўляліся да абароны, сведчаць аб сур'ёзных адносінах студэнтаў да сваёй справы. Выдатныя адзнакі атрымалі студэнты Р. Ільянкова, М. Жадан, Л. Веліковіч, М. Башынская, М. Захаранка, Г. Леннікава, П. Падкапаеў, Л. Глазкова, Н. Юшчанка, Н. Фешчанка, П. Верасовіч, Т. Купрэева. Аднак не абышлося і без лыжкі дзёгцю. Студэнтам В. Апальковай і С. Бахцінай давялося абараняць курсавыя работы паўторна.

Студэнты 3 курса ўжо здалі экзамен па педагогіцы. Трэцякурснікі не атрымалі ніводнай нездавальняючай адзнакі, а выдатныя і добрыя складаюць 80,5 працэнта.

Безумоўна, ёсць недахопы ў рабоце факультэта па падрыхтоўцы да сесіі. Частка студэнтаў дапускае сур'ёзныя адставанні ў выкананні бягучых работ. Не ўсё добра складваецца з залікамі на другім курсе, асабліва па тэарэтычнай механіцы.

Ітак, экзаменацыйная сесія пачалася. Але асноўная работа наперадзе. Таму асабліва важна зараз кожнаму студэнту спланаваць сваю работу, зрабіць усё магчымае, каб як лепш здаць сесію. Варта паўней выкарыстоўваць кансультацыі выкладчыкаў, арганізоўваць узаемадапамогу студэнтаў. Многае зараз залежыць ад арганізаванасці і ад таго, наколькі высокая самадысцыпліна кожнага студэнта.

Н. ПАКАТАШКІНА,
намеснік дэкана механіка-матэматычнага факультэта.

З ДОБРЫМІ ВЕДАМІ

Заўсёды бывае так: чым ярчэй свеціць пяшчотнае сонейка, тым больш часу даводзіцца праводзіць студэнтам за канспектамі, кнігамі і рэфератамі. Для першакурснікаў пяць год вучобы зліваюцца з новай пяцігодкай у жыцці краіны. Значыцца, патрэбна ставіць перад сабой задачы, дастойныя нашай пяцігодкі, — ударную студэнцкую працу, па-сапраўднаму, сумленна адносіцца да сваіх абавязкаў. «Каб не адстаць ад веку, не адстаць ад тэмпаў навукова-тэхнічнага прагрэсу, галоўнае — авалодваць ведамі», — гаварыў на XVI з'ездзе ВЛКСМ Генеральны сакратар ЦК КПСС Л. І. Брэжнеў.

Я вяду практычныя заняткі па матэматычным аналізе ў дзвюх групах першага курса. Хочацца расказаць аб сваіх уражаннях. У большасці студэнтаў сфарміравалася пачуццё адказнасці за сваю вучобу, уменне працаваць самастойна. Актыўна займаюцца, добра спраўляюцца з дамашнімі і аўдыторнымі кантрольнымі заданнямі Л. Закрэўская, І. Курбыка, Л. Пеўзнер, Р. Генава, Н. Пеўзнер, Н. Крамарэнка і іншыя рабяты. Яны не толькі самі добра вучацца, але гатовы дапамагчы таварышам.

Вынікі апошніх кантрольных работ і калоквіумаў паказалі, што студэнты нядрэнна засвоілі праграмны матэрыял. Але выявіліся і недахопы. Іх неабходна будзе ліквідаваць, каб паспяхова здаць залік.

А. МАКАРАВА,
асістэнт кафедры матэматычнага аналізу.

ЁСЦЬ ЧЫМ ПАХВАЛІЦЦА

Зусім нядаўна мы сталі сапраўднымі студэнтамі — прайшлі выпрабаванне першай сесіі. Для нас яна была ўдвая цяжкая. Таму, натуральна, былі і добрыя поспехі, і няўдачы.

Цяпер перад летняй сесіяй, перад камсамольцамі нашай групы таксама стаяць нялёгкія задачы — неабходна ўлічыць мінулыя памылкі, выправіць іх, не дапусціць новых. На гэта накіроўваем усю сваю работу.

Два тыдні назад мы правялі камсамольскі сход, на якім абмеркавалі пытанне падрыхтоўкі да летняй сесіі. Выявілі, каму патрэбна дапамога, і рашылі пры першай неабходнасці праводзіць сумесныя дадатковыя заняткі.

Асаблівую ўвагу мы ўдзялілі тым сваім таварышам, якія атрымалі на мінулай сесіі нездавальняючыя адзнакі. Трэба сказаць, што гэтыя рабяты сумленна працавалі ў другім семестры, павысілася значна і паспяховасць.

Цяпер у нас пачаліся залікі. Ёсць ужо і чым пахваліцца. Уся група паспяхова здала гісторыю КПСС, пры гэтым большасць рабят атрымала аўтаматычны залік. Хочацца нам працягнуць добрую запеўку — дружна здаць летнюю сесію.

А. ЖУРАВЕЛЬ,
камсорг першай групы.

Хвалюючыя і адказныя дні перажываюць зараз студэнты 5 курса біёлага-глебавага факультэта — пачаліся дзяржаўныя экзамены.

НА ЗДЫМКУ: дзяржаўны экзамен па хіміі здае Таісія Буднікава. Яе адказ ацэнен чацвёркай.

У КОЖНАЙ ГРУПЕ

У знамянальныя дні пасля заканчэння работы XXIV з'езда КПСС пачынаецца летняя экзаменацыйная сесія. Студэнты 4 курса мехмата разумеюць важнасць задач, якія стаяць перад імі. Выдатнай вучобай і актыўным удзелам у навукова-тэхнічнай творчасці імкнемся мы адказаць на тыя задачы, якія ставіць партыя перад студэнцкай моладдзю.

Многія юнакі і дзяўчаты выканалі курсавыя работы па розных напрамках сучаснай матэматыкі. Важнае значэнне для нас мелі калоквіумы па ўраўненнях матэматычнай фізікі, функцыянальным аналізе. Яны прайшлі на высокім навукова-метадычным узроўні і прынеслі кожнаму не малую карысць.

У кожнай групе нашага курса прайшлі камсамольскія сходы на тэму «Рашэнні XXIV з'езда КПСС—у жыццё!». Асноўнае пытанне, якое абмяркоўвалася на іх, — наша вучоба і падрыхтоўка да летняй сесіі. Усе студэнты аднадушна рашылі з добрымі вынікамі закончыць чацвёрты курс.

Сёлетняя экзаменацыйная сесія асабліва важная для нас. Па пачыну моладзі Масквы, Ленінграда і Украіны савецкае студэнцтва ўключылася ў агульнае спаборніцтва «Пяцігодцы — ударную працу, майстэрства і пошук моладзі». І кожны з нас разумее, што выдатная вучоба — будзе ўкладам ва ўсенародны рух.

Л. ФЕДАРЦОВА,
Л. ВЕЛІКОВІЧ,
студэнты 4 курса.

СПАБОРНІЦТВА САНІТАРНЫХ ДРУЖЫН

Санітарная дружына з'яўляецца масавым фарміраваннем грамадзянскай абароны. Яе састаў прыцягваецца для аказання першай медыцынскай дапамогі пры няшчасных выпадках на вытворчасці, пры стыхійных бедствах, а таксама для ўдзелу ў прафілактычных і санітарна-аздараўленчых мерапрыемствах, якія праводзяцца органамі аховы здароўя.

У гады Вялікай Айчыннай вайны сандружынніцы паспяхова прымянялі свае веды і вопыт пры аказанні дапамогі раненым воінам, актыўна ўдзельнічалі ў рабоце па аказанню медыцынскай дапамогі насельніцтву.

Згодна палажэнню аб санітарных дружынах, зацверджанаму Выканкомам саюза таварыства Чырвонага Крыжу і Чырвонага паўмесяца СССР, яна складаецца з 23 чалавек. Сярод іх камандзір, палітрук, сувязны і пяць звенняў па чатыры чалавекі. Кожнае звяно ўзначальвае камандзір.

У аснашчэнні санітарнай дружыны прадугледжана ўсё неабходнае для аказання першай медыцынскай дапамогі.

Штогод пад кіраўніцтвам органаў аховы здароўя і таварыства Чырвонага Крыжу праводзяцца спаборніцтвы санітарных дружын. Яны правяраюць узровень падрыхтоўкі асабістага саставу і выяўляюць лепшыя дружыны, падводзяць вынікі ўдзелу сандружын у аздараўленчых і супроцьэпідэмічных мерапрыемствах, выяўляюць недахопы ў падрыхтоўчай рабоце.

На апошніх раённых спаборніцтвах гонар нашага універсітэта абараняла санітарная дружына эканамічнага факультэта. Яе ўзначальвалі камандзір Т. Сяргеева і палітрук Н. Марыновіч. Пад кіраўніцтвам старшага выкладчыка Н. Р. Мяхоўскага дружынніцы рэгулярна праводзілі трэніроўкі на мясцовасці, адпрацоўвалі прыёмы і майстэрства ў аказанні першай медыцынскай дапамогі пацярпеўшым. Сур'ёзныя адносіны да падрыхтоўкі станоўча адбіліся на выніках.

Сандружынніцы ГДУ добра справіліся з пастаўленымі задачамі. Правільна і своечасова аказалі дапамогу «пацярпеўшым». Асабістым прыкладам Т. Сяргеева і Н. Марыновіч вялі да мэты сябровак.

У раённых спаборніцтвах каманда Гомельскага універсітэта заняла другое месца і ўзнагароджана ганаровай граматай. Былі адзначаны такой жа ўзнагародай Т. Сяргеева і Н. Марыновіч. Санітарная дружына эканамічнага факультэта паказала сваю сталасць, майстэрства і баявую гатоўнасць.

Аднак мне хочацца зрабіць і адно пажаданне. Дружынніцам неабходна мець два камплекты спецадзення: парадны і трэніровачны. Пакуль жа ў нашай дружыны гэтага няма.

Ф. ГАНЧЭЛЬ,
дацэнт.

Цудоўныя гомельскія краявіды ў гэтыя майскія дні. Блакітны Сож і пяшчотная зеляніна ўпрыгожваюць наш старажытны горад.

Нельга не замілавацца і гэтым фотаэцюдам, зробленым Анатолем Рудчанкам.

СПОРТ СПОРТ

І ЧЭМПІЁНЫ, І ПРЫЗЁРЫ

У гэтыя дні ў сталіцы нашай рэспублікі — Мінску праходзяць фінальныя старты Пятай летняй спартакіяды Беларусі па многіх відах спорту.

На стадыёне «Дынама» сіламі мераюцца юныя легкаатлеты. У саставе зборнай каманды Гомельскай вобласці выступалі многія студэнты нашага універсітэта. Значны поспех спадарожнічаў першакурсніку факультэта фізічнага выхавання Сяргею Буданку. У кіданні молату ён стаў пераможцам і ўзнагароджан залатым медалем. Снарад С. Буданка прызямліўся на адзнацы 55,26 м. Чэмпіёна трэніруе выкладчык кафедры лёгкай атлетыкі майстар спорту Сяргей Прыходзька.

Два медалі Пятай спартакіяды рэспублікі заваяваў першакурснік Георгій Міхайлоўскі. У штурханні ядра ён заняў другое месца з вынікам 14 метраў 10 сантыметраў. У кіданні дыску Георгій стаў бронзавым прызёрам. Міхайлоўскага трэніруе Іван Рыгоравіч Трафімовіч.

Добра зарэкамендавалі сябе і вучні Валерыя Канстанцінавіча Кірэева. Леанід Забіран у бегу на 110 метраў з бар'ерамі фінішыраваў праз 15,8 секунды. Юнак узнагароджан сярэбраным медалем за другое месца. Трэцім прызёрам спартакіяды ў штурханні ядра стала Таццяна Дандыкіна, якая паказала вынік 11 метраў 78 сантыметраў.

У бегу на 2.000 метраў з перашкодамі бронзавы медаль уручан першакурсніку факультэта фізічнага выхавання Уладзіміру Макаранку (трэнер Ю. Ф. Працко).

Гомельскія юнакі добра зарэкамендавалі сябе і ў эстафетным бегу. Каманда ў саставе Юрыя Маліноўскага, Сяргея Яўсеева, Уладзіміра Макаранкі і Станіслава Башынскага заняла другое месца ў эстафеце 4×400 метраў. Бронзавыя медалі ўручаны гамяльчанам за трэцяе месца ў эстафетным бегу 4×100 метраў.

На многіх спартыўных базах беларускай сталіцы праходзяць спартакіядныя старты. У турніры баскетбалістаў жаночая каманда Гомельшчыны заняла трэцяе месца, і амаль уся яна была састаўлена з ліку студэнтак ГДУ.

На шашы разыгралі ўзнагароды веласіпедысты. Сярод іх вызначыўся і студэнт Гомельскага універсітэта майстар спорту Міхаіл Гулевіч. Ён стаў чэмпіёнам у каманднай гонцы праследавання на 4 кіламетры.

Спаборніцтвы Беларускай спартакіяды працягваюцца. І яшчэ многіх яна назаве ў ліку сваіх пераможцаў.

НАШ КАР.

Аляксандр ДУБРОЎСКІ

У ДАРОЗЕ

Аўтобус львоўскі
«Гомель—Целяшы»
Вязе мяне
Да роднай цеснай хаты.
А моцны дождж
Грукоча па шашы,
Нібыта конь
Вялізны і цыбаты.
Гляджу ў акно —
І родныя мясціны
Вачамі ем,
Як цёплы хлеб дамашні,
А побач дзве
Знаёмыя жанчыны
Гавораць зноў
Пра добры дзень учарашні...
І я маўчу,
А недзе ў душы
Зайздрошчу ім
Прыгожым, загарэлым,
Бо кожным ранкам
Вёска Целяшы
Ім дорыць дзень,
Як восень яблык спелы.

□ □

Ходзіш ты яшчэ школьнай
сцяжынкай.
На губах замест фарбы —
Чарніла,
У вачах так і скачуць
Смяшынкі,
А ва ўсмешцы —
Жаночая сіла.
На занятках ты марыш
Аб нечым.
Тлумачэнні настаўніка —
Мука,
Чырванееш ад думкі,
Што вечар
Падабаецца больш,
Чым навука.
Я цябе разумею,
Так трэба.
Табе ж толькі семнаццаць
Мінула.
Табе хочацца зорак
І неба,
І кахання, што недзе
Заснула.

□ □

Виталий ЖУЛЕГО.

Потемнело небо над рекою,
Заслонив собою солнца
круг.
Пролетали в осень
над Окою
Гуси белолобые на юг.
С Севера, на воды
Средиземья,
Торопились до зимы
поспеть,
Покидали обжитые земли,
Чтоб о них в чужом краю
пропеть.
Прилетят, и в южном небе
синем
Их увидит кто-нибудь иной.
И они расскажут о России,
О земле суровой, но родной.
Пусть другой их подивится
силе,
Пусть другой узнает
и поймет:
Эти гуси — часть земли —
России,
Родины, их бросившей
в полет.
Потемнело небо над рекою,
Заслонив телами солнца
круг,
Пролетали в осень над Окою
Гуси белолобые на юг.

НОВЫЯ ПАСТУПЛЕННІ Ў БІБЛІЯТЭКУ УНІВЕРСІТЭТА

МАТЭМАТЫКА

ГЕРАСИМЕНКО Л. В. Руководство к решению задач по линейному программированию. Казань, 1971.

Исследования по алгебре. Сб. статей под ред. В. В. Вагнера. Саратов, 1970.

ЛЯЩЕНКО Е. И. Изучение функций в курсе математики восьмилетней школы. Минск. 1970.

ПОДТЯГИН М. Е. Элементарная матэматика. Пособие к приемным экзаменам по математике в вузы. М., 1971.

РИВКИНД Я. И. Дифференциальное и интегральное исчисление в задачах. Минск, 1971.

ФІЗІКА

БИКСОН Я. М. Задачник—практикум по курсу общей физики. Вып. 3., М., 1971.

БУШМАНОВ Б. Н. и ХРОМОВ Ю. А. Физика твердого тела. М., 1971.

ДАВЫДОВ А. С. Атомы. Ядра. Частицы. Киев, 1971.

ХІМІЯ

ГОРОДЕЦКИЙ Ю. С. Введение в осциллографическую полярографию. Кишинев, 1971.

Исследование соединений редких элементов. Свердловск, 1970.

КУДРЯВЦЕВ А. А. Окислительно-восстановительные реакции. М., 1971.

ГЕАЛОГІЯ

ДИДОВСКИЙ В. Я. и СТАНОВСКАЯ З. Н. Палеонтологический справочник. Т. 4. Фораминиферы миоцена Украины. Киев, 1970.

ЗОЛОТАРЕВ Б. П. Акцессорные минералы комплексных массивов ультраосновных и щелочных пород. Распределение содержаний, морфология и некоторые особенности состава. М., 1971.

ЗОЛОТАРЕВ Г. С. Учебное пособие по инженерной геологии. М., 1970.

Палеоген Восточного Узбекистана. Ташкент, 1971.

БІЯЛОГІЯ

ВЕДЕНОВ М. Ф. и СКАЧКОВ Ю. В. Проблема стилей мышления в естествознании. М., Знание, 1971.

ПЕТРОВ Д. Ф. Генетика с основами селекции. (Учебн. пособие для биол. специальностей университетов). М., «Высшая школа», 1971.

Практические задачи генетики в сельском хозяйстве. М., «Наука», 1971.

Философия и естествознание. Вып. 3. Методология системно-структурных исследований. Воронеж, Изд. Воронеж. университета, 1971.

БАТАНІКА

Мозаичность растительных сообществ и её динамика. (Доклады на симпозиуме). Владимир, 1970.

Новости систематики низших растений. Т. 7. Л., «Наука», 1970.

Практические задачи генетики в сельском хозяйстве. М., «Наука», 1971.

Советская литература по флоре и растительности Белоруссии. Библиографический указатель за 1970 г. Минск, 1971.

ЗААЛОГІЯ

ГОРНОСТАЕВ Г. Н. Насекомые СССР. М., «Мысль», 1970.

Жизнь животных. В 6-ти томах. т. 5, Птицы. М., «Просвещение», 1970.

СЕРГЕЕВ Б. Удивительное об амфибиях. М., «Знание», 1971.

Фауна Белоруссии. Библиографический указатель литературы за 1970 год. Минск, 1971.

Фотаздымкі для гэтага нумару газеты зрабіў А. Рудчанка.

За рэдактара Ул. СІДАРАЎ.

АЗ 32245. **Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университет» (на белорусском языке). Адрас рэдакцыі: Гомель, вул. Савецкая, 108, Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржаўнага Камітэта Савета Міністраў БССР па друку. Гомель, Савецкая, 1.** Зак. 2187